

اچھ واریں پینگا
(ہندکو شاعری)

عبدالوحید بیگل

کچے ڈالے پیہنگاں

(ہندکو شاعری)

عبدالرحیم بٹ

مثال پبلشرز

رحیم سینٹر، پریس مارکیٹ، امین پور بازار، فیصل آباد

جملہ حقوق بحق شاعر محفوظ ©

اشاعت : مارچ 2013ء

کتاب : کچے ڈاہلے پھنگاں (کچے ڈاہلے پھنگاں)

شاعر : عبدالوحید بیکس

ناشر : محمد عابد

ترجمین : عبدالحفیظ

قیمت : 250 روپے

مطبع : B.P.H پرنٹر، لاہور

Kachey Dahley Peehngan

by

Abdul Waheed Bismil

Edition - March 2013

اہتمام

مثال پبلشرز رحیم سینئر پریس، مارکیٹ امین پور بازار، فیصل آباد

Ph:2615359 -2643841 Mob:0300-6668284

E-mail:misaalpb@gmail.com

بٹسوزوم

مثال کنکھ، صابریہ پلازہ، گلی نمبر 8، ٹیٹا محلہ، امین پور بازار، فیصل آباد

انتساب

آپڑیاں

جیونڑ پیهالاں

مہرا فزوں بیگم (مردمہ)

تے

فرحت وحید اعوان

دے

ناں

شاعرانہ ہنرمندی دی روشن دلیل

جناب عبدالوحید بکتل دی شخصیت سمجھو جے بدلاں وچ پینزیریں آلی ہینہنگاں دے ستے رنگ رکھدی اے، جیہڑے آپڑیں اصل وچ نور دے رنگ نیں۔ ہک پاسے اج دی مصروف زندگی اے، جس دیاں ضرورتاں اوہ کمال ذمہ داری تے ہوشیاری نال نبھاندے نیں۔ فیبر ریڈیو پاکستان دے پروگراماں وچ شرکت اے جنہاں وچ اداکاری تے صداکاری، مشاعرے تے مذاکرے شامل نیں۔ نال نال ادبی تنظیمیں دا انتظام تے اہتمام، اخبار دے ادبی صفحے دی ترتیب، شعر گوئی تے نشر نگاری، سنگیاں یاراں دیاں خاطر داریاں، شہر گراں تے گلی محلے دیاں لوکاں نال دکھاں سکھاں وچ سنجھیالی تے ہور کتنے بکھیڑے نیں جنہاں نال بکتل اونزوں نبھزناں پیندے تے سچی گل اے جے اوہ انہاں ساریاں معاملیاں آپڑاں فرض سمجھ کے نبھاندے نیں تے کامیاب رہندے نیں۔

شخصیت دیاں انہاں ای رنگاں نال اوہ ادب تے فن دی دنیا وچ سرخرو تے با آبرو نیں، انہاں دے فنی کارنامیاں دے سھے رنگ سوہنڑیں تے من موہنڑیں نیں۔ کجھ عرصہ پہلیاں انہاں نے آپڑیں، ہندکو دے ایکاکی ڈرامیاں دا مجموعہ ”کھیڈاں“ دے

ہائیں نال شائع کیے ایسا جیڑھا اس اعتبار نال تاریخی چیز ہنر جلدے جے ایہہ ہزارے ورنج
 ہندکو ڈرامیاں دا پہلا مجموعہ اے تے اعلیٰ فنی اعتبار تے معیار رکھدیے۔ نکل اونزاں دے اس
 کم آں اربن حلقیوں ورنج بہوں سراہیا گیا تے اس اُتے انہاں آں جی پہرے وادرتی گئی۔
 ہونر نکل صاحب، آپڑیں ہندکو کلام دا مجموعہ شائع کرنیں دانزیں متوجہ ہوئے
 نہیں۔ انہاں دی شاعری جتنی کجھ میرے پڑھنیں سننیں ورنج آئی اے۔ اس آں سامنڑیں
 رکھدے ہوئیوں آکھنڑاں پنیدے جے ایہہ کتاب ہندکو زبان دیاں شیدائیاں تے فدائیاں
 ورنج ضرور بقول ہوتی تے اس آں شوق نال پڑھیا نھلسی (ان شاء اللہ)

نکل صاحب نہیں حیات تے کائنات نال گوہڑا تے ڈوبنگا رشتہ رکھے۔ ایہہ وجہ
 کر انہاں دیاں مشہدیں تے تجریاں دا دائرہ بہوں وسیع اے تے انہاں دی شاعری ورنج
 موضوعات تے مضامین دے تنوع تے رنگارنگی دا موجب بنوے۔ انہاں دے اظہار دا
 طریقہ ذکاوانہ تے زبان دا استعمال ماہرانہ اے۔ گل کلام ہوئے یا نظم نثر، متدی روزمرے
 تے محاورے ویں طور طریقیاں تے ادب آداب توں چٹکی ضر حیاں واقف نہیں۔ اس آسٹے
 نکل اونزاں دی ہندکو ورنج انہاں روآں دے اثرات رلے ملے نظری آندے نہیں۔ انہاں
 نے ہندکو شاعری دیاں کئی مصفاں ورنج طبع آزمائی کیتی اے تے فن سخن دے دل پذیر نمونے
 پیش کیجے تیں۔ جہاں اتوں انہاں دی قدرت کلام دا اندازہ ہو سکدے۔

مجموعی حیثیت نال ایہہ کتاب ”کچھ ڈابلے پہننگاں“ نکل اونزاں دی شاعرانہ
 ہنرمندی دی روشن دلیل ہنر کے سامنڑیں آندی اے۔ اللہ تعالیٰ انہاں آں زندگی دے ہر
 مرحلے تے کامیاب تے ہامرادار رکھے۔ آمین

صوفی عبدالرشید

۳۱ مارچ ۲۰۱۲، سکندر پور،

ہری پور، ہزارہ

نویاں سدھراں دا شاعر

اساں واسطے ایہہ ڈاہڈی خوشی دا ویلا اے کہ ہندکو شاعری اج اُس جانی کھلتی دی اے جتھے اساں ہر کوئی اکھیاں پہر پہر کے تاڑدا اے اس زبان دیاں غزلاں تے نظماں ساویاں، پیلیاں رتیاں رنگ برنگی پراں نال اڈاریاں مارنے آں لگ پیاں نے۔ وحید بٹل دی ساری شاعری انہاں اڈاریاں تے فزکاریاں نال پہری دی اے۔ وحید بٹل دی ادبی زندگی دی سمجھ سویل توں ای ماہہ اس دے شخصی تے ادبی روپے نیزیوں دستوں دا موقع ملیا اس دی شخصیت بچ غیر معمولی حد تک ادب دا ڈوہنگا تہان پایا جلدے اس دے نیزے ادب جیڑیں دے ہک جج دا درجہ ر خدا اے۔ اس دی ادبی تربیت بچ اُردو کالج کراچی دیاں کلاسیکی روایتاں دا بڑا عمل دخل اے پر اس دے نال نال اس دے کلام بچ نویاں زچاناں دا گہرا شعور وی رواں دواں اے۔ انہاں کلاسیکی روایتاں تے نویں زچاناں وحید بٹل دے تخلیقی مزاج آں ہک خاص توازن مہیا کیتا۔ اس حد لکھی تے ہک ہک لفظ بچ اللہ دیاں نعمتاں دی شان بیان ہوئی۔ نعت لکھی تے عقیدت دا ساوارنگ اکھیاں بچ آسمیا اے، سلام لکھیا تے زنجیراں اگے لگی دیاں بکیاں بکیاں چھریاں پھل لکھن لگیاں۔ وحید بٹل دی ہندکو شاعری

اپریں علاقائی قدراں دی بھرپور ترجمانی کردی اے اُس نازیباں، بونیاں، ڈوگیاں سٹے
 دیاں دانزیاں تے کچے کچے ڈالیاں اپریں شعراں پنج اتنی سوزیں طرحیاں تصویر کیتا کہ
 تصویراں گداں کردیاں تے فُردیاں پھر دیاں نظر آئیاں۔ اس انہاں تصویراں دی مقامی
 ہنواراں پنج آفاقی آشنائی دی صورت وی دی۔ وحید بکسل اپریں نظماں تے غزلاں پنج نہ
 صرف عصری تقاضیاں نظر پنج رخصیاں بلکہ ہمہ گیری دا تاثر وی شوخ کیتا اس اپریں ہک ذاتی دکھ
 آں شعر پنج اس طرحیاں بیان کیتا کہ پڑھنے والے اس دکھ پنج شامل ہوندے نظر آئے۔
 ذرا دینجو:

سے سامنڑیں والی فُر حنی بکسل
 ایویں بگھہ رنگ تون کرنیں

وحید بکسل دیاں اکثر نظماں دیہاتی زندگی دے گہرے مشاہدے دا نتیجہ نے اس
 دی شاعری پنج دیہاتی زندگی دا ہک پورا نظام اثریلا اے اس دیاں نظماں ”نازہ“، ”حاشر“
 تے ”کوئی“، ”کسی جدوں وی پڑھسو میرا ہک ہک لفظ تاں دے سامنڑیں آنز کھلسی وحید بکسل
 لفظاں، علامتاں تے تلاز میاں نال ہند کو شاعری آں محبتاں دے بالکل نویں نے بکھرے
 مضامین تنقہ کیتے نے مثال دے طور تے اے شعر:

سے ایہہ داغ نظر دا
 کس ڈنھا ڈنھا شہلدا

اسی تناظر پنج ایہہ شعری ذرا دینجو

سے نہماں نہماں ہاسا اُس دا
 بوہا دل دا کھولنے لگدے

وحید بکسل دی شاعری پنج نویں مضموناں دی کُرید تے چھان پھٹک دیاں کوششاں
 بامراد پھہریاں۔ ہک زبردست جذبے آں کتنے زبردست طریقے نال بدھا گئے۔ دینجو:

سے اُوکھی جائی پہننگاں پائیاں
ڈنھا سولی چڑھدا جل

سے ڈلھے موتی پیار دے چنر چنر
بہگل سڑ گئے تیرے پونے

اتنے سونزیاں تے معیاری شعر لقل کرنے تو بعد میں ایہہ گل آہریں دے قابل
ہو یا کہ وحید بنگل دی ذات بچ ہند کو ادب دا پانزیں دیوا کرنے دیاں صلاحیتاں گٹ گٹ کے
پہری دیں نے فُسی ایہہ کتاب پڑھ کے آپ اندازہ کر کہنسو کہ وحید بنگل اپڑیں انہاں صلاحیتاں
کنجو کے بچ آندے تے کنجو اس دیاں لفظاں بچو ڈشبو آزیں آں لگ پئی اے، موضوعاتی
اقتبار اُتے اس مجموعہ کلام آں یقیناً ہک منفرد مقام حاصل ہوسی۔ وحید بنگل اپڑیں شاعری بچ
انہاں چیزاں وی موضوع کہتا اے جہو یاں عام طور تے شاعری دے مہرے بچ بیٹھ
آندیاں پر اس انہاں کمال فنکاری نال نظم کہتا۔ ایہہ مجموعہ کلام طرحیاں طرحیاں دیاں
بحراں تے سُرتاں دے لحاظ نال وی خاص جگہ تے رخصیا بھلسی ایہہ ہک ”جی دار“ شاعر دا مجموعہ
کلام اے جہو زمانے دے ٹھنڈے تے آں ”ترجیاتی“ تے ”انضباطی“ نظراں نال
دیکھیں والا شاعر اے اس ایچے ایچے شعر آئے نے کہ سنٹر کے بے اختیار واہ واہ کرنے دا
دل کر دے کجھ شعر دینجو:

سے قیدی کہتا کنڈلی زلفاں
نکلے میرے سارے دل

سے پیاروے دانزیاں چھنٹو لگیاں
پچھج توں دُنیا سنو لگیاں